

Factsheet: Onderzoek effecten corona maatregelen

Kernboodschap/achtergrond	<p>Onderzoek mentale gezondheid en corona</p> <ul style="list-style-type: none"> Het is belangrijk om kennis te krijgen over de effecten van de coronamaatregelen op de (mentale) gezondheid van Nederlanders. Daarom is een uitgebreid onderzoeksprogramma van start gegaan waarvoor in totaal (10)(2b) beschikbaar is gesteld. Specifiek voor de ggz is/wordt er een serie onderzoeken onder zorgverleners (via de NVvP, P3NL NV&N) en cliënten (via (10)(1c) en (10)(1c)) uitgezet. Tevens is er via het (10)(1c) een meer kwantitatief beeld opgesteld over het aantal E33 meldingen, de overlast door dak- en thuislozen en de meldingen van suicide. De onderzoeken moeten meer beeld geven bij het aanbod van zorg en de behoefte vanuit cliënten in relatie tot dit aanbod. Ook wordt ingezet op het ophalen van inzichten en geleerde lessen die bijdragen aan een verbeterde aanpak van het zorgdragen voor een goede mentale gezondheid tijdens de huidige periode. Aanvullend gaat het ook om een borging van verbeterde werkwijzen en processen in het zorgsysteem voor de toekomst. <p>Algemeen onderzoek effecten corona (monitoring)</p> <ul style="list-style-type: none"> Naast dit programma voert het RIVM samen met GGD GHOR periodiek een groot vragenlijstonderzoek uit onder de algemene bevolking. In dit onderzoek worden vragen gesteld over onder andere preventieve gedragsmaatregelen, fysiek, sociaal en mentaal welbevinden. Dit onderzoek wordt gedurende de pandemie met een interval van een beperkt aantal weken herhaald. Deze informatie levert inzichten op die op hun beurt weer gebruikt worden bij het Informatie en Verwijs Centrum (als centraal loket waar de informatie te vinden is over mentale gezondheid).
Stand van zaken/actualiteit	<p>(10)(1c)</p> <ul style="list-style-type: none"> Inmiddels hebben (10)(1c) en (10)(1c) de eerste resultaten opgeleverd. Het beeld dat daaruit naar voren komt is dat het aanbod van zorg en met name face-to-face contact behoorlijk is afgenomen en dat tegelijkertijd het aantal personen met klachten toeneemt. U heeft gereageerd op deze bevindingen middels een persbericht, hierin heeft u aangegeven dat de continuïteit van zorg uw nadrukkelijke aandacht heeft. U verwacht van instellingen en zorgverleners dat zij – met in achtname van de RIVM-richtlijnen – zij de zorg aan cliënten voortzetten. <p>(10)(1c)</p> <ul style="list-style-type: none"> Het (10)(1c) geeft twee wekelijks een beeld van de ontwikkeling van het aantal (meldingen van) personen met verward gedrag, suicide en overlast door dak en thuislozen. Op 21 mei is hier in het NOS-Journaals aandacht voor geweest, beeld is dat het aantal suicides daalt. Daar staat tegenover dat er sprake is van een forse stijging van het aantal meldingen van personen met verward gedrag en een zeer forse stijging van het aantal meldingen van overlast door dak en thuislozen. Eerder is er richting de Kamer gecommuniceerd over de stijging

	<p>van het aantal meldingen van personen met verward gedrag in het kader van de vragen van de PvdA (het lid Kuiken) over de <i>veronderstelde</i> stijging van het aantal geweldsincidenten door personen met psychische problemen.</p>
Feiten en cijfers	<p>(10)(1c)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het percentage mensen dat thuis wordt bezocht is gedaald van 38% naar 9%. Een kleine meerderheid (55%) is tevreden over de huidige vorm van contact, blijkt uit een recente peiling. • Uit de peiling blijkt dat 40% meer psychische klachten ervaart dan voor de coronacrisis. De kwaliteit van leven is verder gedaald van een 6+ naar een 6-. • Niet alleen de vorm van de contacten is veranderd, men krijgt gemiddeld ook minder hulp dan voorheen (38% vindt: te weinig hulp) en de contacten duren (bij 56%) gemiddeld korter. • Toch is de gemiddelde waardering voor de hulpverlening in het afgelopen jaar niet veranderd: het rapportcijfer is nog steeds een 6,9. Driekwart vindt dat hulpverleners hun best doen om de benodigde hulp te geven tijdens de coronatijd. • Opvallend is ook dat bij mensen met een psychose driekwart (76%) evenveel of zelfs minder psychische klachten heeft dan vóór de coronacrisis. Dit heeft te maken met de ervaren voordelen van de coronatijd en -maatregelen: meer rust, minder prikkels en (sociale) stress. • De coronacrisis valt vooral zwaar voor mensen die vooruitkijken en somber zijn over hun toekomst en die van Nederland. <p>(10)(1c)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bijna 65% van de mensen die al psychische klachten ervoeren vóór de uitbraak van het coronavirus, zien hun klachten toenemen. Dit is meer dan in het eerste onderzoek dat (10)(1c) eind maart hield • Ten opzichte van eerder onderzoek van (10)(1c) in maart, is bij een groter deel wel een vorm van hulpverlening op gang gekomen. Van 60% de vorige keer, geeft In het huidige onderzoek 23% van de cliënten aan geen hulp te ontvangen. • De dagbesteding is bij 80% van de cliënten ten tijde van de uitvraag van eind april nog steeds niet gestart. Bij het overgaan naar aangepaste vormen van hulpverlening, kreeg slechts de helft van de cliënten inspraak in de vorm. • Zowel cliënten als naasten vinden bijna alle alternatieve werkwijzen zoals beeldbellen, WhatsApp of schriftelijk contact minder goed dan de zorg die er voorheen was. Een op de drie vindt dat ze niet voldoende alternatieven krijgen voor het wegvallen van zorg. • (10)(1c) heeft in haar onderzoek ook familie en naasten van mensen met psychische problemen bevroegd. Zij spelen een belangrijke rol in de zorg en begeleiding van cliënten. Nu contact met behandelaars in veel gevallen wegvalt, neemt dit belang toe. • De druk die zij ervaren, is echter groot. Drie op de vier van hen geeft aan zich machteloos voelen en 86% maakt zich grote zorgen voor het welzijn van de cliënt. Een op de vijf weet niet goed voor zichzelf te zorgen in deze periode. <p>(10)(1c)</p> <p>Op basis van de (10)(1c) rapportage zien we voor de ggz dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de afgelopen weken het aantal dwangopnames licht is gestegen

	<p>(+2,75%)</p> <ul style="list-style-type: none"> meldingen onderzoek verplichte zorg (wvvggz) iets daalt de afgelopen weken (ook t.o.v. vorig jaar). Contacten over suicidaliteit iets is gedaald t.o.v. vorig jaar en ook het aantal registraties van zelfddading is gedaald (-41,2%) Registraties overlast door verwarde personen is fors gestegen de afgelopen 4 weken (16,9%) en ook t.o.v. vorig jaar (17,1%). Dit een fors meer dan de 'normale' stijging in het aantal meldingen, dat jaarlijks met ongeveer 8% toeneemt.
Toezeggingen	
Feiten en cijfers	<p>(10)(1c)</p> <ul style="list-style-type: none"> Het percentage mensen dat thuis wordt bezocht is gedaald van 38% naar 9%. Een kleine meerderheid (55%) is tevreden over de huidige vorm van contact, blijkt uit een recente peiling. Uit de peiling blijkt dat 40% meer psychische klachten ervaart dan voor de coronacrisis. De kwaliteit van leven is verder gedaald van een 6+ naar een 6-. Niet alleen de vorm van de contacten is veranderd, men krijgt gemiddeld ook minder hulp dan voorheen (38% vindt: te weinig hulp) en de contacten duren (bij 56%) gemiddeld korter. Toch is de gemiddelde waardering voor de hulpverlening in het afgelopen jaar niet veranderd: het rapportcijfer is nog steeds een 6,9. Driekwart vindt dat hulpverleners hun best doen om de benodigde hulp te geven tijdens de coronatijd. Opvallend is ook dat bij mensen met een psychose driekwart (76%) evenveel of zelfs minder psychische klachten heeft dan vóór de coronacrisis. Dit heeft te maken met de ervaren voordelen van de coronatijd en -maatregelen: meer rust, minder prikkels en (sociale) stress. De coronacrisis valt vooral zwaar voor mensen die vooruitkijken en somber zijn over hun toekomst en die van Nederland. <p>(10)(1c)</p> <ul style="list-style-type: none"> Bijna 65% van de mensen die al psychische klachten ervoeren vóór de uitbraak van het coronavirus, zien hun klachten toenemen. Dit is meer dan in het eerste onderzoek dat (10)(1c) eind maart hield Ten opzichte van eerder onderzoek van (10)(1c) in maart, is bij een groter deel wel een vorm van hulpverlening op gang gekomen. Van 60% de vorige keer, geeft In het huidige onderzoek 23% van de cliënten aan geen hulp te ontvangen. De dagbesteding is bij 80% van de cliënten ten tijde van de uitvraag van eind april nog steeds niet gestart. Bij het overgaan naar aangepaste vormen van hulpverlening, kreeg slechts de helft van de cliënten inspraak in de vorm. Zowel cliënten als naasten vinden bijna alle alternatieve werkwijzen zoals beeldbellen, WhatsApp of schriftelijk contact minder goed dan de zorg die er voorheen was. Een op de drie vindt dat ze niet voldoende alternatieven krijgen voor het wegvallen van zorg. (10)(1c) heeft in haar onderzoek ook familie en naasten van

	<p>mensen met psychische problemen bevroegd. Zij spelen een belangrijke rol in de zorg en begeleiding van cliënten. Nu contact met behandelaars in veel gevallen wegvalt, neemt dit belang toe.</p> <ul style="list-style-type: none">• De druk die zij ervaren, is echter groot. Drie op de vier van hen geeft aan zich machteloos voelen en 86% maakt zich grote zorgen voor het welzijn van de cliënt. Een op de vijf weet niet goed voor zichzelf te zorgen in deze periode.
Toezeggingen/media/brieven	LOT-C